

ŚIST

Świętokrzyski Instytut
Samorządu Terytorialnego

Analiza rynku pracy woj. świętokrzyskiego - wymiar lokalny

2021

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji
Obywatelskich na lata 2018 – 2030

Program Rozwoju
Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018-2030
PROO

Początek roku 2020 nie zapowiadał przełomu w ukształtowanej przez ostatnie lata relacji popytu i podaży pracy. Spodziewano się spowolnienia, ale takiego, które wynika z logiki cyklu koniunkturalnego w gospodarce i nie zagrazi w poważnym stopniu aktywności gospodarczej w kraju i regionie. Pierwsze uderzenie pandemii COVID-19 w gospodarkę nastąpiło w II połowie marca. Rozwiązania wprowadzone w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa wywołały zmiany, które w kolejnych miesiącach z różną dynamiką kształtowały popytową i podażową stronę rynku pracy. Rozpoczął się trwający do chwili obecnej okres, którego najbardziej charakterystyczną cechą jest niepewność – panująca zarówno wśród pracodawców, jak i pracowników.

Z analizy statystyki publicznej wynika, że rynek pracy, przynajmniej w tym wymiarze, który można opisać za pomocą wskaźników, okazał się względnie odporny na działanie pandemicznego wstrząsu. Podjęte na szeroką skalę działania na rzecz ochrony miejsc pracy realizowane w ramach kolejnych Tarcz nie dopuściły do gwałtownego wzrostu bezrobocia i fali zwolnień grupowych.

Wielką odpowiedzialność za swoich pracowników wykazali pracodawcy, dla których priorytetem stało się utrzymanie poziomu zatrudnienia w swoich firmach. Rynek pracy nie uniknął strat, ale się nie załamał. Zaszły niekorzystne zmiany, ale w skali umiarkowanej, fundamenty regionalnej gospodarki wciąż pozostają stabilne. Dalszy rozwój sytuacji na rynku pracy będzie uzależniony od najsilniejszego czynnika ryzyka, którym począwszy od marca 2020 roku pozostaje trudny do przewidzenia przebieg pandemii.

Analiza danych

Najnowsze dane pokazują, że liczba bezrobotnych w woj. świętokrzyskim według stanu na 30.11.2021 r. wyniosła 37.894 osoby, w tym:

- 9.576 bezrobotnych do 30 roku życia (25,3% ogółu), w tym 4.674 bezrobotnych do 25 roku życia (12,3%),
- 19.785 bezrobotnych kobiet (52,2%),
- 20.519 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (54,1%),
- 32.428 bezrobotnych bez prawa do zasiłku (85,6%),
- 5.466 bezrobotnych z prawem do zasiłku (14,4%),
- 1.470 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (3,9%),

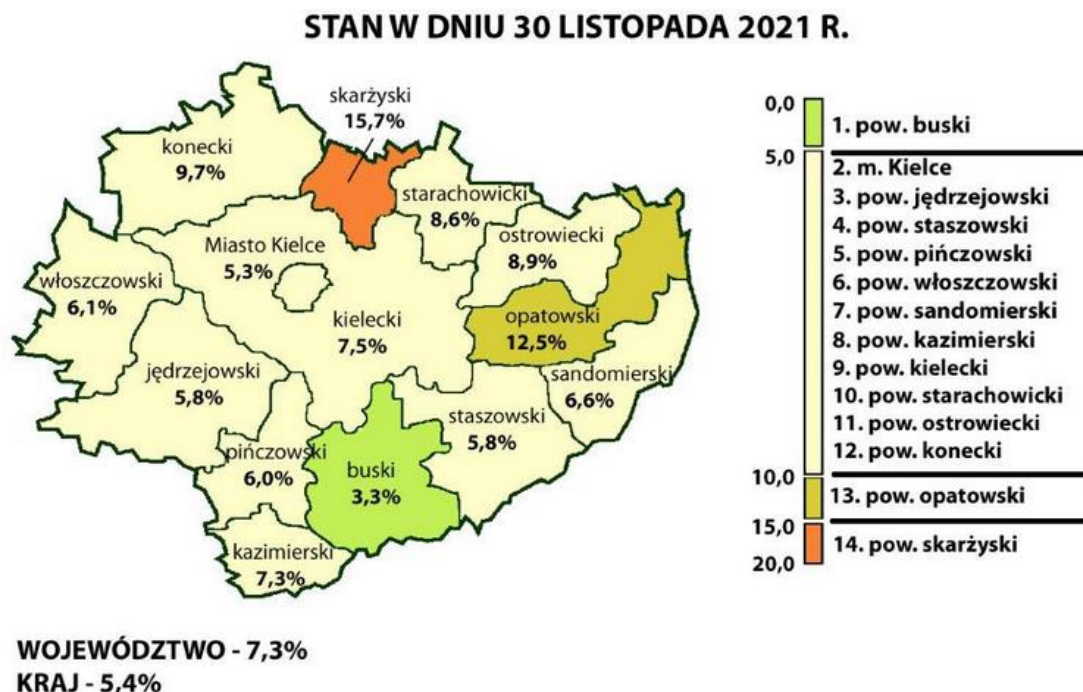
- 2.823 bezrobotnych niepełnosprawnych (7,4%).

Poziom bezrobocie na koniec listopada 2021 roku był:

- niższy o 219 osób, tj. o 0,6% w porównaniu do 31.10.2021 r.,
- niższy o 6.167 osób, tj. o 14,0% w porównaniu do 30.11.2020 r.
- niższy o 6.987 osób, tj. o 15,6% w porównaniu do 31.12.2020 r.

W porównaniu do października 2021 roku spadek poziomu bezrobocia wystąpił w 7 powiatach, przy czym najsilniejszy procentowy odnotowano w: jędrzejewskim - 5,4% (113 osób), buskim - 2,7% (32 osoby), koneckim - 2,4% (68 osób) i kieleckim - 2,0% (111 osób). Wzrost poziomu bezrobocia wystąpił również w 7 powiatach, przy czym najsilniejszy procentowy odnotowano w: opatowskim o 2,4% (66 osób), ostrowieckim o 1,5% (48 osób) i sandomierskim o 1,2% (28 osób).

Stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim z podziałem na powiaty

Źródło: <https://wupkielce.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/>

Na przestrzeni ostatnich 11 miesięcy bieżącego roku w woj. świętokrzyskim zarejestrowano 46.732 bezrobotnych a wyrejestrowano 53.719 bezrobotnych. W br. wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych przeważali mieszkańcy wsi. Zdecydowana większość nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące. Podział ze względu na płeć utrzymywał się na bardzo zbliżonym poziomie.

Z kolei 30.285 osób zostało na przestrzeni ostatnich 11 miesięcy wyłączonych z rejestru ponieważ podjęli pracę. 5.751 osób rozpoczęło staż, a 1.131 rozpoczęło szkolenia. Niepokojącym zjawiskiem jest niepotwierdzenie gotowości do pracy przez 5.385 osób.

Poniższa tabela obrazuje kształtowanie się bezrobocia na przestrzeni ostatnich 11 miesięcy w porównaniu do pozostałych województw.

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
Bezrobocie w województwach w 2021 r.

Województwo	Styczeń		Luty		Marzec		Kwiecień		Maj		Czerwiec		Lipiec		Sierpień		Wrzesień		Październik		Listopad		Grudzień	
	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba	Stopa	Liczba
Dolnośląskie	5,8	71,8	5,8	72,7	5,8	71,7	5,7	70,4	5,6	68,9	5,4	66,7	5,3	65,1	5,2	64,2	5,0	62,2	4,9	60,4	4,8	59,2		
Kujawsko-Pomorskie	9,4	76,7	9,4	76,7	9,2	75,1	8,9	72,6	8,7	71,0	8,4	68,5	8,2	66,8	8,1	65,7	7,9	63,7	7,7	62,2	7,6	61,6		
Lubelskie	8,5	79,3	8,5	79,2	8,3	77,5	8,1	75,8	8,0	74,0	7,7	71,5	7,6	70,4	7,5	69,4	7,3	67,1	7,1	65,2	7,1	65,2		
Lubuskie	6,6	24,9	6,6	24,8	6,3	23,9	6,1	23,1	5,9	22,2	5,8	21,6	5,6	21,0	5,5	20,4	5,2	19,2	5,0	18,5	4,9	18,0		
Łódzkie	6,4	70,1	6,5	71,3	6,5	70,6	6,4	69,6	6,3	68,2	6,1	66,8	6,1	65,9	6,0	65,1	5,9	63,8	5,8	62,3	5,7	61,5		
Małopolskie	6,6	87,0	6,6	87,9	6,5	86,1	6,4	84,0	6,2	81,5	6,0	78,5	4,9	76,8	4,9	75,7	4,8	73,8	4,6	71,9	4,6	70,7		
Mazowieckie	5,3	151,1	5,4	152,5	5,3	149,9	5,2	147,7	5,1	144,6	5,0	141,4	4,9	139,6	4,9	138,2	4,8	134,9	4,6	131,2	4,6	129,9		
Opolskie	7,3	26,2	7,3	26,2	7,0	25,3	6,8	24,6	6,6	23,9	6,5	23,2	6,4	23,0	6,3	22,7	6,1	22,0	6,0	21,4	5,9	21,1		
Podkarpackie	9,5	90,4	9,5	90,7	9,2	88,4	9,0	85,8	8,8	83,3	8,5	80,9	8,5	80,3	8,5	80,2	8,3	78,3	8,1	76,9	8,1	76,7		
Podlaskie	8,2	39,5	8,2	39,7	8,0	39,0	7,9	38,0	7,7	37,1	7,5	36,0	7,4	35,7	7,4	35,4	7,2	34,5	7,0	33,8	7,0	33,5		
Pomorskie	6,3	99,1	6,3	60,1	6,3	59,4	6,2	58,6	6,0	56,9	5,8	54,7	5,7	53,3	5,6	52,5	5,5	51,4	5,3	50,1	5,2	48,8		
Śląskie	5,2	94,8	5,2	96,1	5,2	95,1	5,1	93,9	5,0	91,8	4,8	89,1	4,8	87,5	4,7	85,8	4,5	83,0	4,4	80,5	4,3	78,4		
Świątokrzyskie	6,9	46,9	6,9	46,9	6,7	45,6	6,4	44,2	6,2	43,2	6,0	41,8	5,8	41,0	5,8	40,6	5,5	39,2	5,3	38,1	5,1	37,3		
Warmińsko-Mazurskie	10,7	54,3	10,8	54,8	10,6	53,5	10,2	51,3	9,8	49,1	9,3	46,3	9,0	44,6	8,8	43,7	8,7	43,0	8,6	42,4	8,5	42,1		
Wielkopolskie	3,9	63,8	4,0	65,0	3,9	63,5	3,8	61,7	3,7	60,3	3,5	57,7	3,5	56,6	3,4	55,4	3,3	54,0	3,2	52,2	3,1	50,9		
Zachodniopomorskie	8,8	54,5	8,8	55,0	8,6	53,8	8,5	52,6	8,2	50,9	7,9	48,7	7,7	47,2	7,5	45,9	7,3	44,5	7,1	43,7	7,0	43,2		

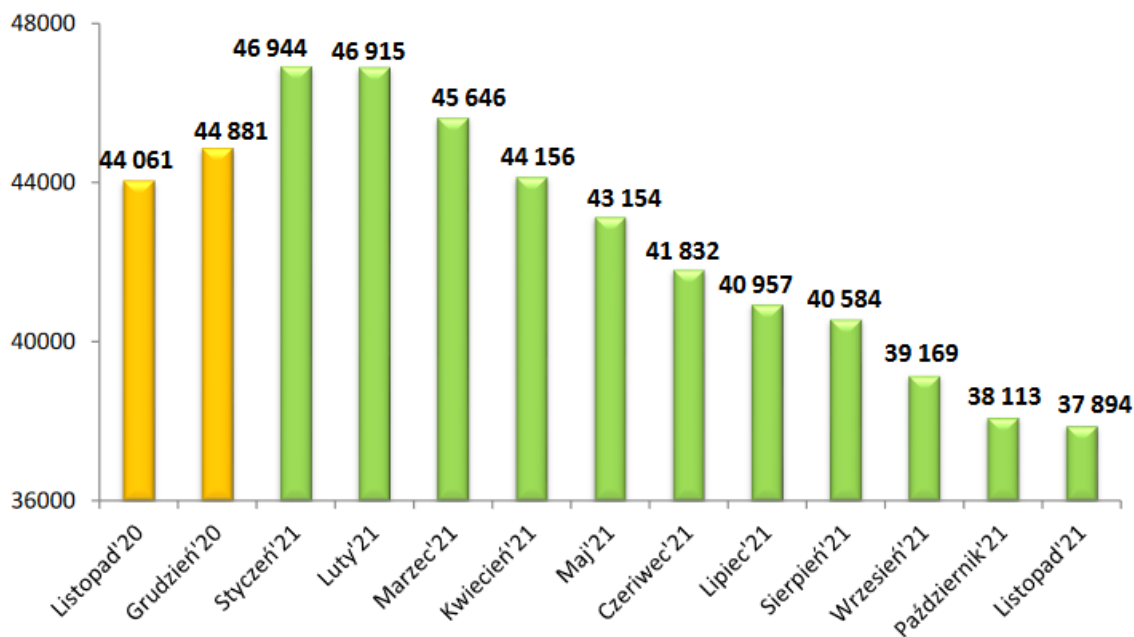
(Stopa wyrażona jest w %, liczba w tysiącach)

Wyróżniono dane po korekcie GUS.

 Źródło: <https://wupkielce.praca.gov.pl>

Analizując dane bieżącego miesiąca w stosunku do analogicznego miesiąca ubiegłego roku, można zanotować spadek poziomu bezrobocia we wszystkich powiatach, przy czym najsilniejszy procentowy w: koneckim - 23,9% (872 osoby), ostrowieckim o 23,3% (962 osoby), jędrzejowskim - 21,1% (533 osoby), buskim - 20,7% (305 osób), kieleckim - 20,4% (1.412 osób) i staszowskim - 20,1% (448 osób).

Liczba bezrobotnych w okresie od listopada 2020 r. do listopada 2021 r.

Źródło: Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w listopadzie 2021 roku.

Stopa bezrobocia na koniec listopada 2021 roku ukształtowała się w województwie na poziomie 7,3%, a w kraju wyniosła 5,4%, co oznacza, że w województwie wskaźnik nie uległ zmianie w porównaniu do poprzedniego miesiąca, natomiast w kraju odnotowano spadek o 0,1 p.p. W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się w województwie o 1,0 p.p. (w kraju o 0,7 p.p.).

W regionie nadal utrzymuje się znaczne zróżnicowanie terytorialne natężenia bezrobocia. Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach: skarżyskim - 15,7%, opatowskim - 12,5% i koneckim - 9,7%, natomiast najniższa w: buskim - 3,3%, m. Kielce - 5,3%, jędrzejowskim i staszowskim - po 5,8%, pińczowskim - 6,0% i włoszczowskim - 6,1%. Różnica między najwyższą, a najniższą stopą bezrobocia wyniosła 12,4 punktu proc.

Czynniki demograficzne i migracja w woj. świętokrzyskim

Czynniki demograficzne oraz migracja w woj. świętokrzyskim mają istotny wpływ na rynek pracy. Zmniejszanie się liczby ludności i starzenie się społeczeństwa to procesy, które przybierają na sile. Pogłębiająca się depresja urodzeniowa w Świętokrzyskim powoduje, że

rocznie zwiększa się współczynnik ubytku naturalnego. Proces demograficznego starzenia się społeczeństwa postępuje w Świętokrzyskim szybciej niż w innych regionach i trend ten ma się utrzymać w kolejnych latach, osłabiając jego ekonomiczne. Niska dzietność nie zapewniająca zastępowalności pokoleniowej, przy jednoczesnym wydłużaniu się trwania życia, powoduje ubytki w dwóch grupach wpływających na kształtowanie się aktualnych i przyszłych zasobów pracy, czyli najbardziej istotnych ze względu na funkcjonowanie rynku pracy.

Tempo ubytków ludnościowych w Świętokrzyskim zwiększa się z powodu ujemnego salda migracji wewnętrznych. W 2020 roku zarejestrowano 9 252 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 11 395 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla świętokrzyskiego -2 143 (*Polska w liczbach*). Ubytków tych nie rekompensuje dodatni od czterech lat bilans migracji zagranicznych na pobyt stały, gdyż ich skala jest dużo mniejsza.

Rynek pracy

Utrzymująca się od początku wiosny 2020 r. trudna sytuacja epidemiczna, wpłynęła negatywnie na całą światową gospodarkę i funkcjonowanie wielu przedsiębiorstw. Niepewność co do losu dalszej działalności firm występuje w większości branż, jednak w najtrudniejszej sytuacji znajduje się branża usługowo - turystyczna (szczególnie w zakresie gastronomii, hotelarstwa, pośrednictwa turystycznego), działalność artystyczna, kulturalna i rozrywkowa, działalność targowo-wystawiennicza, działalność sportowo-rekreacyjna (głównie sektor fitness), usługi fizjoterapeutyczne, usługi fryzjerskie i kosmetyczne. Rynek pracy jest zmuszony mierzyć się ze skutkami lockdownów. Aby zrekompensować straty ponoszone w wyniku epidemii Rząd uruchomił szereg rozwiązań osłonowych dla firm i ich pracowników. Ze wsparcia w ramach programów anty kryzysowych, w formie dopłat (np. dofinansowania do części wynagrodzeń i kosztów prowadzenia działalności), pożyczek, czy zwolnienia z obowiązku odprowadzania składek ZUS, korzysta wiele firm i instytucji w regionie. Celem tych działań, jak i planowanych kolejnych instrumentów w ramach tarczy branżowej, jest poprawa płynności finansowej firm i pomoc w utrzymaniu istniejących miejsc pracy.

Jedną z poważniejszych obaw dotyczących rozwoju sytuacji na rynku pracy wyrażana na początku kryzysu związana była ze spodziewaną falą zwolnień grupowych w regionie. Ostatecznie, zwolnienia dokonane w tym trybie w ubiegłym roku objęły 338 pracowników. Należy jednak podkreślić, że skala zwolnień była niższa niż wynikało z zapowiedzi zgłoszeń, które wpływały do powiatowych urzędów pracy na przestrzeni całego roku. Oznacza to, że pracodawcy wycofali się ze znacznej części planowanych zwolnień.

Najnowsze miesięczne dane za listopad 2021 roku, pokazują, że nie odnotowano zgłoszeń zwolnień, natomiast na koniec miesiąca w 6 zakładach pracy pozostawało do zwolnienia 240 osób. Dla porównania w listopadzie 2020 roku 1 zakład pracy zgłosił do zwolnienia 3 osoby, natomiast na koniec miesiąca w 2 zakładach pracy pozostawało do zwolnienia 30 osób.

W listopadzie 2021 roku 4 zakłady pracy zwolniły 90 osób, natomiast w okresie 11 miesięcy 2021 roku w 11 zakładach pracy dokonano zwolnień 251 osób. Dla porównania w listopadzie 2020 roku 2 zakłady pracy zwolniły 8 osób, zaś w okresie 11 miesięcy 2020 roku w 12 zakładach pracy dokonano zwolnień 338 osób.

W listopadzie 2021 roku do urzędów pracy zgłoszono 1.581 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 899 (o 36,3%) mniej w porównaniu do października 2021 roku i o 427 więcej (o 37,0%) w odniesieniu do listopada 2020 r. W okresie 11 miesięcy 2021 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 24.687 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 5.328 więcej (27,5%) w porównaniu do 11 miesięcy 2020 roku.

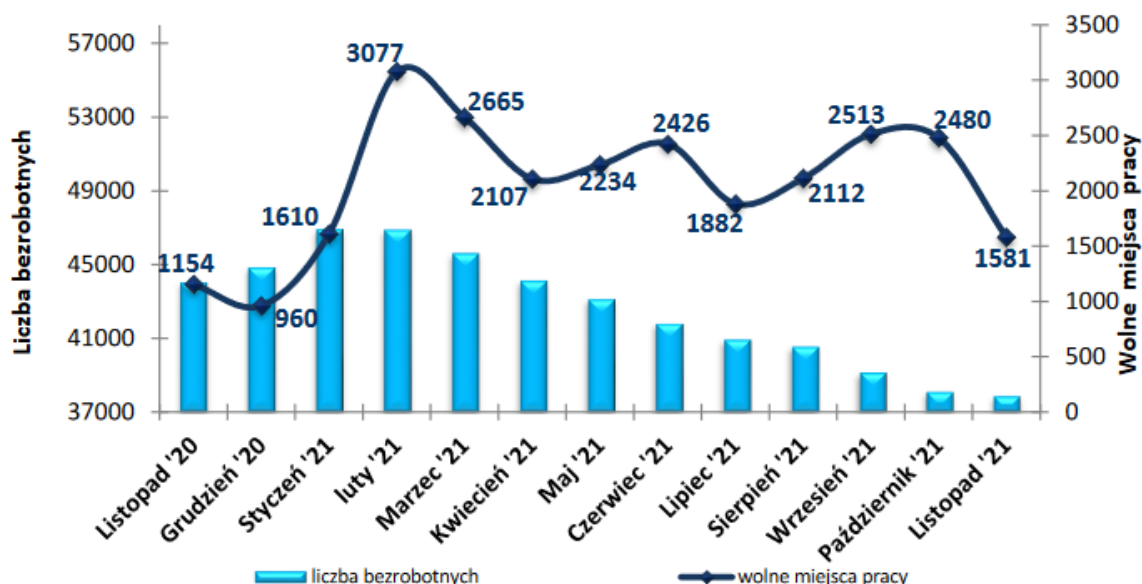
W okresie 11 miesięcy 2021 roku najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w woj. świętokrzyskim zgłoszono dla:

- robotników przemysłowych i rzemieślników - 5.511 osób
- pracowników usług i sprzedawców - 4.904 oferty
- pracowników wykonujących prace proste - 4.338 ofert
- pracowników biurowych - 3.629 ofert
- operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 2.568 ofert
- techników i średniego personelu - 2.189 ofert

- specjalistów - 1.269 ofert
- przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 151 ofert
- rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 126 ofert

Wolne miejsca pracy przeznaczone dla: robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników usług i sprzedawców, pracowników wykonujących prace proste oraz pracowników biurowych - stanowiły 74,5% wszystkich ofert (*Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w listopadzie 2021 roku.*).

**Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy
zgłoszone od listopada 2020 roku do listopada 2021 roku**

Źródło: *Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w listopadzie 2021 roku.*

W ujęciu ogólnym sytuacja na rynku pracy jest obecnie w miarę stabilna i nie poddała się kryzysowi w taki stopniu jak wielu przewidywało. Część ekspertów uważa wręcz, że pandemia koronawirusa nie tylko nie zakończyła rynku pracownika, ale poprzez rosnące zapotrzebowanie na niektóre specjalizacje, wręcz zaostrzyła walkę o talenty. Pandemia koronawirusa przyczyniła się do przewartościowania rynku pracy w wielu wymiarach. Zmieniły się np. formy zatrudnienia i świadczenia pracy, zapotrzebowanie na poszczególne zawody i kompetencje. To wszystko nałożyło się na już istniejące zjawiska od dawna zmieniające rynek pracy.